

Priedas nr. 1

Pretendentų paraiškos forma nominacijai „Vietos bendruomenės lyderio – vadybininko“

1. Vietos bendruomenės lyderio – vadybininko vardas ir pavardė.

Pranė KVEDARIENĖ

2. Kokiai vietos bendruomenei (vietos bendruomeninei organizacijai) vadovauja (atstovauja) ir kiek metų?

Pakruojo rajono Sigutėnų kaimo bendruomenei vadovauja 14 metų.

3. Kas rodo jos gebėjimą planuoti vietos bendruomenės (organizacijos) veiklą?

Šios lyderės gebėjimą planuoti veiklą akivaizdžiausiai liudija jos pastangomis įgyvendinta bendruomenės narių svajonė – lygioje vietoje, kitaip tariant, pradėjus nuo nulio, pasistatyti kaime jaukius bendruomenės namus, kurie tenykščiams gyventojams tarnauja ir džiaugsmo, ir skausmo valandomis. Ne mažiau svarbu yra ir tai, kad, tos pačios lyderės pastangomis sugebėta juos įveiklinti tam, kad bendruomenė užsidirbtų lėšų patalpų išlaikymui, taip pat įvairiems socialiniams bei kultūriniais kaimo gyventojų poreikiams tenkinti, bendruomenės tradicijoms puoselėti.

Pažymėtina tai, kad sigutėniečiai – tikriausiai vieninteliai respublikoje – buveinę bendrai veiklai prieš 15 metų pradėjo rėsti savo jėgomis ir lėšomis, prieš tai kruopščiai išlyginę buvusią „šabakštyno“ teritoriją, vėliau dokumentuose įvardinta viešąja erdve. Kadangi kaime nebuvo bendruomenės veiklai galimo pritaikyti pastato, jo gyventojai iš kito rajono krašto parsivežė vieno bendruomenės nario padovanotos senos klėties rąstus ir Sigutėnuose vėl juos sunėrė, atnaujindami pastato stogą bei kitas konstrukcijas. Tačiau per metus įsitikino, kad 35 kv. m patalpos tikrai neužteks visiems susiburti, nes bendros veiklos čia norėjo ir senas, ir mažas... Tad kitais metais – vėlgi daugiausia savo lėšomis ir jėgomis (kadangi europinių projektų dar nebuvo, o rajono savivaldybė pagal bendruomenių projektų finansavimo sąlygas juos tegalėdavo paremti tik 2000-1500 litų) – sigutėniečiai talkų būdu „prisidūrė“ dvigubai ilgesnį priestatą vasaros veiklai... O vadybininko patirties įgijusi bendruomenės pirmininkė mintyse jau kūrė projektus Europos struktūriniais fondams, pati tikėdama ir kitus tikindama, jog minėtoji klėtelė netrukus virs jaukais bendruomenės namais, labai reikalingais aktyviems Sigutėnų žmonėms.

Ir iš tiesų, kai aprašytoji prasminga savanorystė sutelkė kaimo gyventojus bendram tikslui, Sigutėnų bendruomenė ėmėsi tuolaik atsiradusių Europos struktūrinių fondų finansuojamų projektų įgyvendinimo. 2014 metais iš šių lėšų jie modernizavo pačių susiręstąją buveinę, kurioje ligi tol nebuvo net tualetų. Kadangi tų lėšų pritrūko antrajam bendruomenės namų aukštui ir į jį vedantiems laiptams įrengti, bendruomenės pirmininkė P. Kvedarienė toliau planingai rašė projektus bei ieškojo rėmėjų šioms investicijoms. Liptai buvo įrengti „MAXIMOS“ finansavimą laimėjusio projekto „Liptai į dangų“ dėka, o sporto erdvė antrajame pastato aukšte – iš SADM finansuoto projekto „Visi kartu – dirbame, sportuojame, tobulėjame“ lėšų, įrengus ten sportavimui tinkamas grindis, įsigijus treniruoklį, stalo teniso bei biliardo stalus ir kt. Žemės ūkio ministerijos konkursui parengto projekto „Erdvė vasaros veiklai“ dėka priešais bendruomenės namus atsirado betono trinkelėlių grindinys, atstojantis sigutėniečiams sceną įvairiems pasirodymams šiltuoju metų laikotarpiu.

2020 m. P. Kvedarienė antrą kartą ryžosi pretenduoti į prekybos tinklo „MAXIMA“ lėšas, skirtas bendruomenėms remti. Tąkart ji parengė projektą „Erdvė krašto paveldui puoselėti“, kuriuo įtikino lėšų skyrėjus, kaip yra svarbu „antrąjį kvėpavimą“ (toks buvo „Maximos“ paramos tikslas) suteikti pačių sodiečių pasistatytai pavėsienei, įrengiant joje seklyčią to krašto kulinariniam paveldui puoselėti ir tuo žengiant dar vieną žingsnį link bendruomeninio verslumo. Pirmuosius verslumo įgūdžius ši bendruomenė įgijo prieš porą metų įgyvendindama projektą „Kulinarinio paveldo tradicijos – iš kartos į kartą“. Vykdamas šį projektą, sigutėniečiai prikėlė iš užmaršties senovinius

Pakruojo apylinkių valgius bei pradėjo gaminti pagardus sriuboms ir padažams iš gyventojų ūkiuose užsiaugintų daržovių – kad patys užsidirbtų lėšų bendruomenės namams išlaikyti, kaimo gyventojų kultūriniais bei socialiniams poreikiams tenkinti. O paragauti to krašto valgių (iš kurių bene populiariausi virtiniai su raugintais kopūstais) bei – jais gardžiuojantis - pasiklausyti senovinių dainų, kurias mielai traukia Sigutėnų saviveiklininkai, randasi vis daugiau norinčių, ypač – per šį kaimą nusitiesus lietuviškajam Šv. Jokūbo keliui „Camino Lituano“, o ir iš visos Lietuvos važiuojant delegacijoms, besidominčioms sėkminga sigutėniečių projektine veikla, 2016 metais lėmusia jiems „Bendruomenės-spindulio“ nominaciją „UŽ POZITYVIUS POKYČIUS“ Žemės ūkio ministerijos inicijuotame konkurse.

Iš viso per keturiolika P. Kvedarienės vadovavimo Sigutėnų kaimo bendruomenei metų jos parengta ir įvykdyta per 30 įvairiausių projektų, iš kurių keturi įsavino europines, septyni - mūsų valstybės, du Nyderlandų, du „Maximos“, o likusieji – Pakruojo rajono savivaldybės bendruomenių rėmimo programos lėšas. Visi jie buvo skirti tam, kad kaimo gyventojai turėtų galimybes įvairiapusei veiklai, praturtinančiai jų kasdienybę, plečiančiai akiratį, puoselėjančiai savanorystę, skatinančiai bendrauti, ugdančiai jaunimo meilę gimtajam kaimui bei pagarbą vyresniajai kartai, mažinančiai socialinę atskirtį, nuolat orientuojantis į bendruomenių savivaldos bei verslumo būtinybę.

4. Kas rodo jos gebėjimą vadovauti vietos bendruomenės (organizacijos) veiklai?

P. Kvedarienės gebėjimą vadovauti bendruomenės veiklai, mūsų manymu, rodo:

1. Šios lyderės išrinkimas (vienbalsiai) šeštai bendruomenės veiklos kadencijai.
2. Sugebėjimas pritraukti žmones savanorystei, kurios ypač daug reikėjo savo jėgomis pradėjus statyti bendruomenės namus, prisidedant savanorišku darbu prie įvairių projektų, talkų kaimo aplinkai gražinti.

3. Faktas, kad šios bendruomenės narių sąrašas yra net 98 proc. Sigutėnų kaimo gyventojų, vyresnių kaip 18 metų, o iš jos neišstoja net tie, kurie išvažiuoja studijuoti ar gyventi kitur.

4. Per metus Sigutėnuose vykstančių renginių skaičius (iki pandemijos apie 30), į kuriuos čia renkamasi nuo pirmuosius žingsnius žengiančių kūdikių iki 90-ties metų senolių. **Atkreiptinas dėmesys, kad visus renginius ši bendruomenė organizuoja vien savo – savanorių visuomenininkų – jėgomis bei lėšomis, kadangi minėtame kaime nėra galinčių jiems padėti kultūros bei kitų panašių įstaigų.**

5. Dalyvavimas visuose iki vieno Pakruojo rajono bendruomenių sąskrydžiuose bei absoliučiai visose tradicinės Pakruojo šventės teatralizuotose eisenose, neretai ir vienur, ir kitur užimant prizines vietas bei išsiskiriant didžiuliu būriu smagiai nusiteikusių žmonių. Taip pat noriai sigutėniečiai dalyvauja ir įvairiose kitose akcijose. Pvz., mūsų valstybės 100-mečiui skirtoje akcijoje „Kojinaitės - Lietuvos 100-mečio mažyliams“ šios bendruomenės moterys primestė kojinaičių ne tik bendruomenės narių ar jų vaikų šeimose gimusiems, bet ir kitiems Lietuvos kūdikiams.

6. Kas mėnesį vykstantys bendruomenės tarybos posėdžiai, į kuriuos paprastai susirenka visi 11-ka tarybos narių, kadangi pirmininkė nė vienam iš jų neleidžia nusišalinti nuo svarbesnių klausimų sprendimo, nuolat primindama jiems bendruomenės žmonių parodytą pasitikėjimą bei atsakomybę už tai. Nors pagal įstatus per metus galėtų vykti tik vienas visuotinis bendruomenės narių susirinkimas, jų Sigutėnuose vyksta mažiausiai du ar trys, nes pirmininkė nori išgirsti kuo daugiau nuomonių bei suteikti visiems aktualios informacijos. Pastaraisiais metais tokį bendravimą apsunkinus karantinams, su bendruomenės nariais nuolat tariamasi nuotoliniu būdu.

5. Kas rodo jos gebėjimą organizuoti vietos bendruomenės (organizacijos) veiklą?

Gebėjimą organizuoti vietos bendruomenės veiklą geriausiai liudija šios bendruomenės laimėjimai. Paminėsime tik svarbesnius. Tai:

1. 2007-aisiais pelnytas pripažinimas viena iš trijų savanoriškiausiai dirbusių Lietuvos kaimo bendruomenių VšĮ „Savanorių centras“ inicijuotame konkurse;

2. 2010-aisiais gautas medalis už dalyvavimą respublikiniame, tuometinio ministro pirmininko A. Kubiliaus inicijuotame konkurse „TIKIME LAISVE“ (patekus į Lietuvos laisve labiausiai tikėjusių ir savo darbais tai įrodžiusių šalies bendruomenių dešimtuką);

3. 2011-aisiais užimta I vieta Lietuvos vartotojų federacijos konkurse „Lietuvos kaime gera gyventi“, tapusi savotišku iššūkiu amžinai dejuojantiems dėl kaimo skurdinimo ir socialinės

atskirties; norintiems, kad mumis nuolat kažkas rūpintųsi ir aptarnautų – užuot gyvenus sigutėniečių nuolat akcentuojamus principu „NIEKAS KITAS UŽ MUS NEPADARYS!“

4. 2016 metais Žemės ūkio ministerijos konkurse laimėta „BENDRUOMENĖS-SPINDULIO“ nominacija „Už pozityvius pokyčius“ bei Sigutėnų kaimo bendruomenės įtraukimas į virtualią Lietuvos bendruomenių knygą, skirtą Vietos bendruomenių metams pažymėti;

5. Sigutėnų kaimo bendruomenė net keturis kartus yra pelniusi gražiausiai tvarkančios aplinką Pakruojo rajono bendruomenės vardą (2007, 2008, 2010 ir 2017 m.), ne kartą pripažinta aktyviausia bei veikliausia to krašto bendruomene;

6. Prieš dvylika metų Sigutėnai pirmieji Pakruojo rajone buvo paskelbti saugios kaimynystės bendruomene, o 2018 m. – paskatinti policijos Padėka už sėkmingą tos srities veiklą;

7. 2018 m. už aktyvią veiklą laimėta Vyčio vėliava UAB „Scandagra“ inicijuotame, Lietuvos valstybės 100-mečiui skirtame konkurse, kurią prie bendruomenės namų iškėlė garsusis Dakaro lenktynininkas Benediktas Vanagas.

8. Projektų dėka įveikinti bendruomenės namai, kuriuose gaminami pagardai (prieskoniai) iš gyventojų ūkiuose užaugintų daržovių, taip pat – priimami užsakymai kulinarinio paveldo patiekalams prezentuoti, šių priemonių dėka užsidirbant lėšų socialiniams bei kultūriniais bendruomenės poreikiams tenkinti.

6. Kas rodo jos gebėjimą kontroliuoti vietos bendruomenės (organizacijos) veiklą?

Gebėjimą kontroliuoti bendruomenės veiklą akivaizdžiausiai byloja sėkmingas didžiulio kiekio projektų įgyvendinimas, kai viskas – nuo pat projektų parengimo iki ataskaitų už jų įvykdymą pateikimo – turi būti atliekama laiku ir kokybiškai. Paprašyta pasidalinti toje srityje sukaupta patirtimi, ši lyderė pirmiausia kalba apie komandą, kurios nariams pasiskirsčius darbais pagal gebėjimus, pirmininkei belieka kontroliuoti, kaip tie darbai vykdomi.

Be to, Sigutėnų bendruomenė laiku pateikia ir visas kitas bendruomenės veiklą įprasminančias ataskaitas: rajono savivaldybei, valstybinei mokesčių inspekcijai, Registrų centrui ir kt., dėl ko sigutėniečiams neturi priekaištų nė viena iš minėtųjų institucijų. Už pastarųjų ataskaitų kokybišką parengimą bei pateikimą, nepraleidžiant nurodytų terminų, taip pat yra paskirti atsakingi žmonės.

Be šios lyderės kontrolės nevyksta ir vadinamosios „ūkinės“ bendruomenės veiklos: kaimo viešųjų erdvių priežiūra, bendruomenės namų remonto darbai, pagardų gamyba ir kt. „Kadangi vienas lauke – ne karys, už kiekvieną didesnę ar mažesnę darbo barą turi būti atsakingas bendruomenės (paprastai jos tarybos) narys, tačiau galiausiai viskas vis tiek turi sueiti į „centrą“, kad būtų išvengta chaoso bei nežinojimo kas, kur ir kaip“, - savo veiklos stilių apibūdina P. Kvedarienė.

7. Kitos vadybininko savybės, kuriomis pasižymi Jūsų teikiama pretendente?

Mūsų teikiama pretendente dar pasižymi:

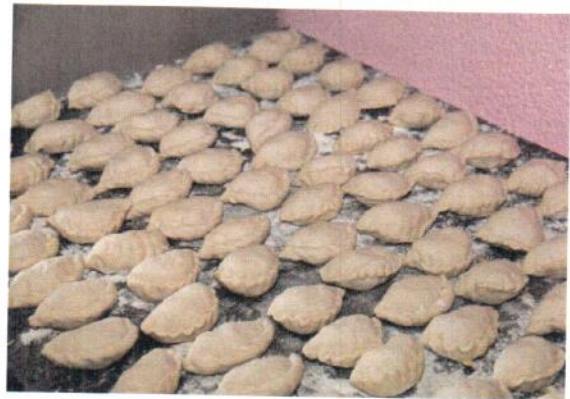
- gebėjimu įžvelgti kiekvieno bendruomenės nario galimybes nors minimaliai prisidėti prie bendruomenės veiklos, kad visi pasijaustų reikšmingi, svarbūs ir reikalingi;
- gebėjimu žodžiais ir darbais įteigti, jog tai, ką daro bendruomenė, prasminga ir reikalinga patiems jos nariams;
- pastangomis įvertinti žmones už jų nuopelnus bendruomenės labui, skatinant juos ekskursijomis, išvykomis, kitais renginiais; steigiant įvairiausias nominacijas (bendruomenės geradarių, pasiaukojimo bendruomenei, metų atradimo ir pan.);
- siekimu pažadinti ir įvertinti kitų bendruomenės narių idėjas bei iniciatyvas, jas nuolat viešinti, įtraukti į rengiamus projektus;
- savo lyderystės nesureikšminimu, nuolat teigiant, jog „tikras lyderis neturėtų veržtis būti visų priekyje; atvirksčiai – jis turėtų į priekį stumti kitus, o pats likti už jų nugarų“;
- kuklumu (nors 2018 metais Sigutėnų kaimo bendruomenė siūlė jos kandidatūrą Šiaulių televizijos rengiamo konkurso „Moteris Saulė“ nominacijai gauti, P. Kvedarienė nesutiko dalyvauti, teigdama, jog jokie nuopelnai negali būti priskiriami vienam žmogui);
- nesavanaudiškumu (nors turėjo galimybę, tačiau kaip projektų vadovė nė karto nėra pretendavusi į galimas jų administravimo lėšas – kad tik daugiau pinigų liktų visos

bendruomenės poreikiams. Dėl to paties tikslo daugelis sigutėniečių projektų rengiami ir įgyvendinami savo protu bei jėgomis, nesamdant konsultantų);

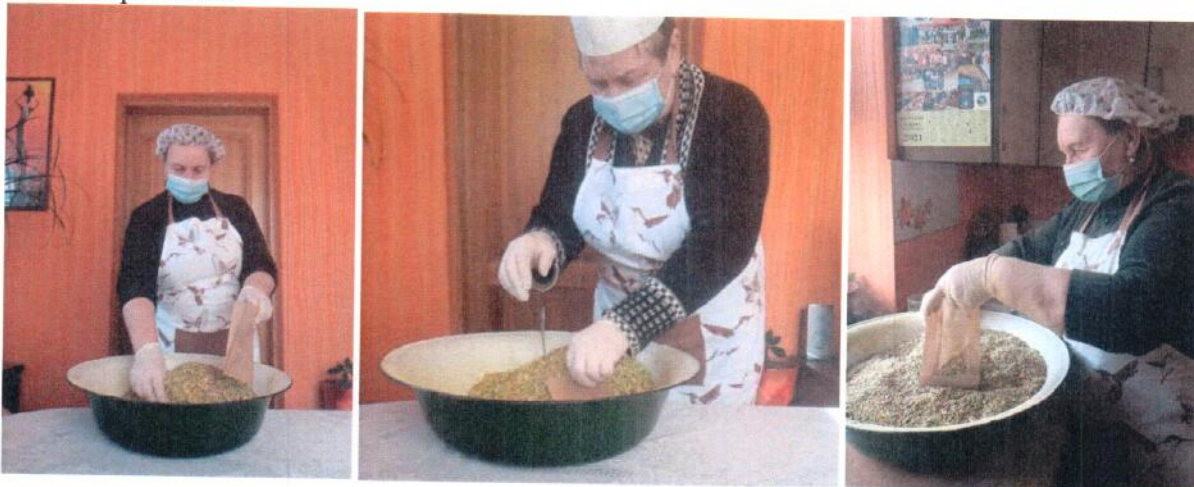
- pastangomis bendrauti ir bendradarbiauti, palaikant ir mezgant naujus ryšius su rajono bei šalies bendruomenėmis, kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, taip semiantis vis kitokios patirties ir ją sėkmingai pritaikant;
- duoto žodžio laikymusi, dėl ko ji nebijo (nes turi teisę) to paties pareikalauti ir iš kitų;
- dėmesiu jaunajai kartai - bendruomenės vaikams ir jaunimui, rengiant projektus jų įtraukimui į bendruomenės veiklą nuo pat mažens (projektai „Ir mažiems, ir dideliems“, „Visi kartu – dirbame, sportuojame, tobulėjame“, „Smagu, kai šalia – seneliai“, „Senovinių švenčių papročių bei tradicijų perdavimas jaunimui“, „Mokysime vaikus plaukti“, „Kulinarinio paveldo tradicijos – iš kartos į kartą“ ir kt.);
- skaidrios bendruomenės veiklos siekimu, suteikiant jos nariams kaip galima daugiau informacijos apie projektų vykdymą bei visas kitas veiklas;
- nuolatiniu dėmesiu visapusiškam kaimo žmonių tobulėjimui: fiziniam (kurį liudija bendruomenėje organizuojamos masinės kaimo žmonių vaikštynės šiaurietiškomis lazdomis, išvykos į aplinkinių rajonų baseinus ir kt) bei dvasiniam (kurį byloja didžiulio būrio bendruomenės narių dalyvavimas Trečiojo amžiaus universiteto užsiėmimuose, kituose šviečiamuosiuose bei savišvietos renginiuose, susitikimai su žymiais žmonėmis, išvykos į parodas, koncertus, ryšiai su kraštiečiais ir pan.). Karantino laikotarpiu visa tai stengiamasi daryti virtualioje erdvėje;

Nuotraukos iš Sigutėnų kaimo bendruomenės veiklos

Iš projekto „Kulinarinio paveldo tradicijos – iš kartos į kartą“ lėšų įsigijus įrangą to krašto senoviniams patiekalams gaminti ir prezentuoti, bendruomenės moterys prikėlė iš užmaršties bulvių virtienius, valgomus su raugintais kopūstais! Jei nebūtų paskelbtas karantinas, šio patiekalo skanautojų netrūktų ir dabar! Nuotraukoje apačioje – sigutėnietiškus virtienius vertina Lazdijų rajono delegacija.

Uždirbti lėšų bendruomenės narių socialiniams bei kultūriniais poreikiams tenkinti Sigutėnų gospadinės taip pat išmoko ir gamindamos pagardus sriuboms bei padažams iš vietos gyvnetojų ūkiuose užaugintų daržovių, prieš tai juos sudžiovindamos. Bendruomenės žmonėms tai – pirmosios verslumo pamokos.

Argi ne smagu būti įvertintiems UAB „Scandagra“ 2018 m. inicijuotame konkurse, už aktyvią veiklą pelnius Vyčio vėliavą, kurią Sigutėnuose iškėlė garsusis Dakaro lenktynininkas Benediktas Vanagas (pirmoje eilėje trečias iš kairės).

Arba 2016 metais įvertintiems „Bendruomenės spindulio“ nominacija, ko Pakruojo rajono bendruomenių istorijoje dar nėra buvę!

Tačiau paskatinti, sutelkti, nukreipti tokiai veiklai visus – didelius ir mažus – kaimo gyventojus gali tik gero vadybininko gebėjimais pasižymintis lyderis!

Pretendentą teikia:

Pakruojo rajono savivaldybės meras

Saulius Margis

Data: 2021-04-14